

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za zaštitu prirode

KLASA: UP/I 612-07/21-60/15

URBROJ: 517-05-2-2-21-3

Zagreb, 26. veljače 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja temeljem članka 30. stavka 5. vezano uz članak 29. stavak 1. podstavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 220, HR-10000 Zagreb, za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Sustav navodnjavanja Donja Neretva – podsustav Opuzen“, na području Grada Ploče, Grada Opuzen, Općine Slivno i Općine Kula Norinska u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za namjeravani zahvat „Sustav navodnjavanja Donja Neretva – podsustav Opuzen“, na području Grada Ploče, Grada Opuzen, Općine Slivno i Općine Kula Norinska u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, nositelja zahvata Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 220, HR-10000 Zagreb, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba Glavne ocjene.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Obrazloženje

Nositelj zahvata Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 220, HR-10000 Zagreb, podnio je 15. veljače 2021. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Upravi za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), zahtjev kojim se traži mišljenje o obvezi provođenja postupka glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Sustav navodnjavanja Donja Neretva – podsustav Opuzen“, na području Grada Ploče, Grada Opuzen, Općine Slivno i Općine Kula Norinska u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni osnovni podaci o planiranom zahvatu i kartografski prikaz. Također, u zahtjevu je navedeno da se planirani zahvat nalazi na popisu zahvata iz Priloga I. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš – točka 30. *Melioracijski sustavi površine 5.000 ha i veće, a u Jadranskom slivnom području 500 ha i veće* (Narodne novine, br. 61/14, 3/17) te je za njega obvezna procjena utjecaja na okoliš.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev i podatke o ekološkoj mreži (područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišne tipove, ciljeve očuvanja) te je utvrdilo sljedeće.

Planirani zahvat čine: crpna stanica Opuzen kapaciteta 2,4 m³/s, mikroakumulacija Ladište korisnog volumena 100.000 m³, tlačna distributivna mreža profila DN 100 do DN 1000 mm, zahvat vode u Maloj Neretvi i dovodni cjevovod do crpne stanice DN 1600 mm te mobilna pregrada na Neretvi koja s jedne strane ima riblju stazu, a s druge brodsku prevodnicu za riječne kruzere duljine do 60 m. Neto površina zahvata iznosi oko 1897 ha i obuhvaća meliorirane površine. Obuhvat zahvata nalazi se na području Grada Ploče, Grada Opuzen, Općine Slivno i Općine Kula Norinska u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) lokacija planiranog zahvata u cijelosti se nalazi unutar područja ekološke mreže - Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR5000031 Delta Neretve i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000031 Delta Neretve.

POP HR1000031 Delta Neretve, kao područje posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno je potvrđeno 17. listopada 2013. g. Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13). POVS HR5000031 Delta Neretve, kao područje od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljeno je u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenog 2019. o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju. Navedeni POVS prvotno je potvrđen provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju, objavljenoj u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015).

Ciljne vrste POP-a HR1000031 Delta Neretve su: crnoprugasti trstenjak *Acrocephalus melanopogon*, vodomar *Alcedo atthis*, jarebica kamenjarka *Alectoris graeca*, primorska trepteljka *Anthus campestris*, čaplja danguba *Ardea purpurea*, žuta čaplja *Ardeola ralloides*, patka njorka *Aythya nyroca*, bukavac *Botaurus stellaris*, ušara *Bubo bubo*, žalar cirikavac *Calidris alpina*, leganj *Caprimulgus europaeus*, velika bijela čaplja *Casmerodius albus*, morski kulik *Charadrius alexandrinus*, crna čigra *Chlidonias niger*, zmijar *Circaetus gallicus*, eja močvarica *Circus aeruginosus*, eja strnjarica *Circus cyaneus*, mala bijela čaplja *Egretta garzetta*, mali sokol *Falco columbarius*, ždral *Grus grus*, oštrigar *Haematopus ostralegus*, vlastelica *Himantopus himantopus*, čapljica voljak *Ixobrychus minutus*, rusi svračak *Lanius collurio*, sivi svračak *Lanius minor*, crnoglaví galeb *Larus melanocephalus*, mali galeb *Larus minutus*, modrovoljka *Luscinia svecica*, mala šljuka *Lymnocyptes minimus*, velika ševa *Melanocorypha calandra*, veliki pozviždač *Numenius arquata*, prugasti pozviždač *Numenius phaeopus*, gak *Nycticorax nycticorax*, bukoč *Pandion haliaetus*, brkata sjenica *Panurus biarmicus*, mali vranac *Phalacrocorax pygmaeus*, pršljivac *Philomachus pugnax*, žličarka *Platalea leucorodia*, blistavi ibis *Plegadis falcinellus*, zlatar pijukavac *Pluvialis squatarola*, siva štijoka *Porzana parva*, riđa štijoka *Porzana porzana*, mala štijoka *Porzana pusilla*, crvenokljuna čigra *Sterna hirundo*, dugokljuna čigra *Sterna sandvicensis*, prutka migavica *Tringa glareola*, uključivo vrste negniježdeće (selidbene) populacije ptica (patka lastarka *Anas acuta*, patka žličarka *Anas clypeata*, kržulja *Anas crecca*, zviždara *Anas penelope*, divlja patka *Anas platyrhynchos*, patka pupčanica *Anas querquedula*, patka kreketaljka *Anas strepera*, glavata patka *Aythya ferina*, krunata patka *Aythya fuligula*, patka batoglavica *Bucephala clangula*, liska *Fulica atra*, šljuka kokošica *Gallinago gallinago*, crnorepa muljača *Limosa limosa*, mali ronac *Mergus serrator*, patka gogoljica *Netta rufina*, kokošica *Rallus aquaticus*, crna prutka *Tringa erythropus*, krivokljuna prutka *Tringa nebularia*, crvenonoga prutka *Tringa totanus*, oštrigar *Haematopus ostralegus*, veliki pozviždač *Numenius arquata*, prugasti pozviždač *Numenius phaeopus*, zlatar pijukavac *Pluvialis squatarola*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR5000031 Delta Neretve su: jezerski regoč *Lindenia tetraphylla*, morska paklara *Petromyzon marinus*, čepa *Alosa fallax*, glavatica *Salmo marmoratus*, neretvanska uklija *Alburnus neretvae*, imotska gaovica *Delminichthys (Phoxinellus) adpersus*, ilirski vijun *Cobitis illyrica*, neretvanski vijun *Cobitis narentana*, glavočić crnotrus *Pomatoschistus canestrini*, glavočić vodenjak *Knipowitschia panizzae*, čovječja ribica *Proteus anguinus**, kopnena kornjača *Testudo hermanni*, barska kornjača *Emys orbicularis*, četveroprugi kravosas *Elaphe quatuorlineata*, crvenkrpica *Zamenis situla*, južni potkovnjak *Rhinolophus euryale*, mali potkovnjak *Rhinolophus hipposideros*, veliki potkovnjak *Rhinolophus ferumequinum*, dugokrili pršnjak *Miniopterus schreibersii*, dugonogi šišmiš *Myotis capaccinii*, riđi šišmiš *Myotis emarginatus*, vidra *Lutra lutra*, riječna kornjača *Mauremys rivulata*, istočna vodendjevojčica *Coenagrion ornatum*, južni dinarski špiljski školjkaš *Congerina kusceri*, Soljanova paklara *Lampetra soljani*, podustva *Chondrostoma kneri*, vrgoračka gobica *Knipowitschia croatica*, mekousna *Salmothymus obtusirostris*, svalić *Squalius svallizae*, Amfibijska staništa *Isoeto-Nanojuncetea* 3130, Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae) 3140, Obalne lagune 1150*, Estuariji 1130, Muljevite obale obrasle vrstama roda *Salicornia* i drugim jednogodišnjim halofitima 1310, Špilje i jame zatvorene za javnost 8310, Pješčana dna trajno prekrivena morem 1110, Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke 1140, Mediteranska i termoatlantska vegetacija halofilnih grmova (*Sarcocornetea fruticosi*) 1420, Mediteranske sitine (*Juncetalia maritimi*) 1410, Embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina 2110, Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion* 3150, Eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea* 6220*, Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) 62A0.

Ciljevi očuvanja za POP HR1000031 Delta Neretve propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 25/10 i 38/20), a ciljevi očuvanja za POVS HR5000031 Delta Neretve dostupni su na internetskoj stranici Ministarstva – poveznica: https://www.dropbox.com/sh/3r4ozk30a21xzdz/AADuvuru1itHSGC_msqFFMAMa?dl=0.

Prema Karti prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (2016.) u obuhvatu lokacije zahvata prevladavaju stanišni tipovi i/ili mozaici stanišnih tipova: A.2.3. Stalni vodotoci, A.2.4. Kanali, A.3.3. Zakorijenjena vodenjarska vegetacija, A.4.1. Trščaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, A.4.2. Amfibijske zajednice, B.1.4. Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, D.1.2. Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, D.3.4.2.3. Sastojine oštrogličaste borovice, E. Šume, I.1.4. Ruderalne zajednice kontinentalnih krajeva, I.1.8. Zapuštene poljoprivredne površine, I.2.1. Mozaici kultiviranih površina, I.5.1. Voćnjaci, koji ne pripadaju ciljnim stanišnim tipovima POVS-a HR5000031 Delta Neretve pa se stoga značajni negativni utjecaji planiranog zahvata na ciljeve očuvanja ciljnih stanišnih tipova POVS-a HR5000031 Delta Neretve mogu isključiti.

Mogući značajni negativni utjecaji planiranog zahvata na ciljne vrste POVS-a HR5000031 Delta Neretve i POP-a HR1000031 ne mogu se otkloniti s opravdanom sigurnošću. To se posebno odnosi na ciljne vrste navedenog POVS-a koje su posredno ili neposredno vezane uz vodene tokove i njima povezanih staništa zbog mogućih promjena staništa i/ili stanišnih uvjeta uslijed promjene hidrološkog režima i morfoloških promjena, potencijalnog narušavanja uzdužnog kontinuiteta zbog postavljanja planirane pregrade, promjena u protoku i sl., kao i na gubitak pogodnih staništa za ciljne vrste navedenog POVS-a. Također, provođenjem planiranog zahvata može doći do gubitka pogodnih staništa, uznemiravanja te potencijalno stradavanja ciljnih vrsta ptica te se s obzirom na navedeno ne može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na pojedine ciljne vrste ptica POP-a HR1000031 Delta Neretve. To se posebno odnosi na vrste vezane uz trščake i rogozike, riječne obale,

područja uz spore tekućice i stajace vode, vodena staništa s dostatnom vodenom i/ili močvarnom vegetacijom, kamenjarske travnjake ispresijecani šumama, šumarcima, makijom ili garigom, otvorena mozaička staništa, kanale s trskom i dr.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku prethodne ocjene, ocijenjeno je da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (pojedinačno i kumulativno). Stoga je riješeno kao u izreci te je za planirani zahvat obvezno provesti postupak Glavne ocjene.

Kroz Glavnu ocjenu potrebno je sagledati korištenje prostora (značajnost staništa) za ciljne vrste, procijeniti moguće samostalne/pojedinačne utjecaje planiranog zahvata, kao i moguće kumulativne utjecaje planiranog zahvata s izgrađenim i odobrenim zahvatima, a sve u odnosu na ciljne vrste, pogodna staništa za ciljne vrste, ciljeve očuvanja i cjelovitost područja predmetnih područja ekološke mreže.

U slučajevima kada ne postoje odgovarajući recentni terenski podaci, sukladno metodologiji i kriterijima prihvaćenim u zemljama EU prilikom izrade studije Glavne ocjene potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, ovisno o tipu zahvata, koje potencijalno mogu biti utjecane zahvatom, što je ključno prilikom ocjene utjecaja, kao i za buduće praćenje stanja učinkovitosti mjera ublažavanja na populacije. Broj dana i razdoblje istraživanja potrebno je prilagoditi biologiji i ekologiji ciljne vrste, odnosno veličini i tipu zahvata i strukturi (zahtjevnosti) područja istraživanja.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 30. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da ako nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da se rješenje iz postupka prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 220, HR-10000 Zagreb (*R s povratnicom*)
2. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, HR-10000 Zagreb (elektroničkom poštom: *pisarnica.dirh@dirh.hr*)
3. U spis predmeta, ovdje